

z, die zich hebben
besluiten. 's Mor-
s avonds ± 150.
Ds v. d. Born van
ref. Kerk van Gor-
dingen, wier ambts-
lag beëindigd was.

is in de Luth. Kerk
iding van Ds. de
ling C. F. van Mill
even van de wijze
ken zijn weerklink
n Gorcum."

bericht in het vo-
s overgenomen uit
de classis Gorcum
September 1945 ge-
leerd. Naar wij
van de Geref. Kerk
emaakt. Zondag j.l.
geprekt in een
nzen, mag worden
ente zich zal blij-
n volgende avond
ouden, waarin het

ting met den raad
een ouderling, daar
ynodebesluiten en
lijk tegen deze be-
chorst.

dezer gemeente is

ken van de Geref.
ij gemaakt en zich
thans de meerder-
erk van Maastricht

id van Koog-Zaan-
t in zijn ambtelijke
gemeente had uit-
ergadering, waarin
eken zou over de
ad achte dit over-
et aanrichten van
eringen.

veelal te Enschedé
en A. Veldman te

20 Sept. gehouden
der Geref. Kerken
heer J. Bos Jr. te
beroepbaar gesteld.
diemen. Zijn adres

van Ds L. L. v. d.
ijk adres voor de
A. Alkema, Laag-

gezinnen zich vrij-
innen kerkelijk bij

ntle over De Rep-
p één vel papier.
onhoud. Daarom
le correspondenten-
onderwerpen ge-
ite proefna hou-
len we mede, dat
ster-zullen geven.
en oefenen, voor

De Reformatie.

Weekblad

Utrecht - Tel. 20640

DRAAIEN

rij
M. Gouda.

hebben voor hun
en gemeenschappe-
ge art. 13 K.O. be-
RING GESLOTEN.
gen over de moge-
gaarne verstrekt

surantiebezorger
Rustenburg 2

VART
Delft.
g tot Kerkorgel-
examens.
ndijk 72 — Delft

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen. Administratieadres: Drukkerij Kemink en Zoon, Over den Dom, Utrecht, Telefoon 11989.

Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes
Telef. No. 2424 — Postrekening No. 36000

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling.
Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar.
Advertentiën: 10 ct. p. mm. Losse nummers 20 ct.

INHOUD: Hoofdartikel: Uit en door of voor en zonder het geloof V — Uit de Schrift: Met steentjes tellen — Zending en Evangelisatie: De Vrijmetselarij openbaart zich als anti-Christelijk II. Onze Zendingroeping — Uit het Politieke en Sociale leven: Salus publica suprema lex? Gehandhaafd isolement — Stemmen uit onze Kerken: consequent maar... ontzettend. Dr K. Dijk en de doop of schijn-doop. — Kerkelijk Leven: De rosm der Historie. Gomarus was ook maar een onkundige. Kamper studenten Corps. Insinuaties inzake het zelfonderzoek I. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

UIT EN DOOR OF VOOR EN ZONDER HET GELOOF.

V. door
Prof. Dr S. GREIJLDANUS.

Datzelfde geldt van wat het Praeadvies schrijft over zekere verwaarloozing van de niet-verkoren doopelingen door de eerste doopvraag. Het zegt, blz. 24: „Immers heeft de doopvraag de uitzonderingen — de niet-verkoren doopelingen — verwaarloosd”. Eilieve, waar vindt men in dat doopsformulier, en in die eerste doopvraag, ook maar eenig spoor van zulk eene verwaarloozing? Evenzoo wanneer Prof. Dr F. W. Grosheide in zijn „Rapport” over voorstellen tot wijzigingen van de leerbeslissingen inzake verbond en genade, blz. 5, wel zegt, dat in het voorgebed voor den doop „dit uw kind” niet verstaan moet worden van een soort complex, maar van de kinderen individueel, doch er dan tusschen haakjes bijvoegt: „(de uitzonderingen daargelaten)”. Daarmee is ineens voor iederen doopouder en voor elk te doopen kind alle zekerheid of vastheid ondermijnd en weggeslagen. Elk kind kan dan toch tot die uitzonderingen behooren. Hoe weinig dan die uitzonderingen mochten wezen, het zou er niet toe doen. Al ware er ten slotte maar ééne uitzondering, dan bleef er voor geen doopeling, noch voor eenig ouder ten aanzien van zijn kind, eenige goede grond voor troost en stellige wetenschap. Te minder nog, nu de historie en ervaring zoo vele „uitzonderingen” doen zien. Dan bleef er niets over dan gissen, vermoeden, wenschen, hopen, min of meer verwachten. Grond voor dringen was er dan ook niet, evenmin als grond voor pleiten.

Waarlijk, de Praeadviesleer, de Synodeleer, leidt ons geheel van de Gereformeerde verbonds- en sacramentsleer af, en voert ons gansch en al in een moeras van dwaalleer, waarin we niet geloovig staan kunnen, maar wegzinken in onzekerheden en gissingen, zonder eenige objectieve stevigheid om ons aan vast te grijpen. Klimt dan de bange vraag in ons op, bij het zien van onze zware schuld en diepe verdorvenheid: Zou Gods heilsbelofte ook mij persoonlijk gelden? Dan kunnen en moeten we tot onszelven zeggen: Ja, als gij niet tot de uitzonderingen behoort. Stellig, als gij uitverkoren zijt. Gewis, wanneer gij wedergeboren zijt. Ontwifelbaar als gij dat iets deelachtig zijt, „waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden”. Dan, zeker, dan geldt die heilsbelofte Gods ook u persoonlijk. Maar vraagt ge

dan, hoe zal ik dat te weten komen? Dan moet het antwoord luiden: daartoe moet ge uw innerlijk onderzoeken, of ge daar ook de sporen dier verkiezing, de werkingen dier wedergeboorte, eenig blijk van het bezit van dat iets, eenig teken dat gij niet tot de uitzonderingen behoort, kunt gewaar worden. En zucht ge dan: Maar mijn innerlijk is zoo onstandvastig en zoo wankel, daarbij zoo duister en meermalen nog onpeilbaarder naarmate ik dieper poog door te dringen, zoodat ik het ééne uur en den éénen dag dit meen te gevoelen of merken, maar het andere uur of den anderen dag mogelijk iets gansch anders. Is er dan niet iets objectiefs, buiten mijn eigen binnenste en innerlijk belevens, waardoor ik zou te weten kunnen komen, of Gods heilsbelofte ook mij persoonlijk betreft? Dan moet u volgens Praeadvies en Synode geantwoord worden: dat kunnen wij u niet aangeven. Want ja, gij zijt gedoopt. Maar het is juist de vraag, of uw doop de volle doop is, de doop met de heilsbelofte. En gij behoort tot het verbond. Maar het gaat er nu over, of gij slechts naar het uiterlijke tot dat verbond behoort, tot dat verbond naar zijn uitwendige zijde alleen, of ook tevens naar zijn inwendige zijde. En gij zijt een kind der gemeente en van geloovige ouders. Jawel. Maar ge dient daarbij te weten, dat gij niet tot de uitzonderingen behoort. En gij moet dat „iets” deelachtig zijn. Maar wat is dat iets? En waaraan is het bezit van dat „iets” te kennen? Is dat iets binnen in het hart, of is dat iets objectiefs buiten mij?

We zien het, hier is geen weg, geen middel, geen objectief iets, om tot eenige zekerheid te mogen komen. Aan verbond en doop is hier geen houvast te krijgen. Tot stilling van het onrustige en gelaagde hart kunnen zij niet dienen. En heeft God ze toch ook niet daartoe gegeven?

Nu moeten we ook eens zien, hoe Praeadvies, en derhalve ook Synode, met onze Gereformeerde belijdenisgeschriften en liturgische formulieren omgaan. Dat Praeadvies zegt maar, als ware het zoo duidelijk mogelijk, en als kon geene tegenspraak geleverd worden: „Immers heeft de doopvraag de uitzonderingen — de niet-uitverkoren doopelingen — verwaarloosd”, blz. 24. Immers? Waar komt dat immers vandaan? Waar steunt dat op? Waar vloeit dat uit voort? Waarin heeft dat zijn recht en zijn steun? Niet in die doopvraag, zelfs niet in het allerminste. Die doopvraag zegt eerst: „hoewel onze kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn, en daarom aan allerhande ellendigheid, ja aan de verdoemenis zelve onderworpen zijn”. Dat geldt van alle kinderen zonder uitzondering, ook van alle kinderen der gemeente of geloovigen. Hierbij is niet één enkele uitzondering onder de geheele menscheid over de gansche aarde, van vroeger eeuwen, en van die nog geboren zullen worden. De Heere Jezus alleen had geen erfschuld, noch erfsmet. Maar Hij was en is ook de Zone Gods, en werd ontvangen uit den Heiligen Geest. Maar anders geldt deze erkenning van alle jonggeborenen in volstrekt alomvattenden zin, ook van alle „onze” kinderen, de kinderen der gemeente of geloovigen, met niet ééne uitzondering. Wanneer dan verder in die doopvraag gevraagd wordt: „of gij niet bekend, dat zij in Jezus Christus geheiligd zijn, en daarom als lidmaten Zijner gemeente behooren gedoopt te

wezen?” waaruit blijkt dan, dat dit „zij” kleiner van omvang is dan dat onbepaalde „onze kinderen” in het begin dier vraag? Nergens uit. Waaruit blijkt, dat die „zij” niet al de eerst „onze kinderen” genoemden omvat? Nergens uit. Waaruit blijkt, dat hier uitzonderingen bij dat „zij” verwaarloosd werden? Nergens uit. Heel dat spreken van „de uitzonderingen verwaarloosd” is maar verzinsel van het Praeadvies, dat allen goeden grond mist, evenals dat van „de uitzonderingen daargelaten” van Prof. Grosheide ten aanzien van de woorden „dit Uw kind” in het gebed vóór den Doop. Tot die bewering komen de Heeren van het Praeadvies slechts door hunne bepaling van den zin der woorden „in Christus geheiligd”, als „iets, waaraan de zaligheid onlosmakelijk is verbonden”, blz. 17. Maar juist ook over de betekenis dier woorden gaat de strijd. Zooals zij daar staan in de eerste doopvraag, en gelijk zij daar voorkomen in het geheele doopsformulier, kan niemand met recht tot die betekenis besluiten. Dat „Immers” van het Praeadvies, blz. 24, mist allen goeden grond.

En evenzoo met de bewering op diezelfde bladzijde, dat het doopsformulier de eerste doopvraag zoo heeft geformuleerd, dat de niet-uitverkoren doopelingen er niet in zijn begrepen. Dat is enkel phantasie van den Praeadvies-steller met zijn medecommissieleden, die louter in het luchtledige zweeft, en waartoe hij alleen maar gebracht is door zijne foutieve opvatting van het „geheiligd in Christus”. Voor alle dergelijke beweringen ontbreekt in doopsformulier en doopvraag alle grond en aanleiding. En insgelijks met betrekking tot het zeggen, dat die doopvraag aan de niet-uitverkoren doopelingen „het recht” tot den doop „in zijn vollen, diepen zin niet toekent”, blz. 24. Dat zijn niet dan ongegronde beweringen, om maar eigen gedachten over dat „in Christus geheiligd” in het doopsformulier en de eerste doopvraag in te leggen, en eigen meening als zin van doopsformulier en doopvraag voor te stellen als de natuurlijkste zaak ter wereld, hoewel die meening veeleer de ongerijmdste zaak moet heeten. En niets beters kan gezegd worden van het praatje van tweeërlei doop, een „vollen” doop, en een niet-vollen doop, een doop met de heilsbelofte, en een doop zonder die heilsbelofte. Daarvan weet dat doopsformulier totaal niets af, en daarvan weten onze Gereformeerde belijdenisgeschriften niet af, ook niet het minste. Dat is allemaal dwaalleer van dit Praeadvies met wie zich daar achter stellen, en verloochening van de Gereformeerde Sacraments- en doopsleer, waardoor de Gereformeerde geloofsleer vervalscht, en de Gereformeerde kerken nu verscheurd en verwoest worden.

Wanneer de Heeren van het Praeadvies en van de Synode eerlijk en oprecht handelden, moesten zij er rond voor uitkomen, dat het doopsformulier en de eerste doopvraag en onze Gereformeerde belijdenisgeschriften hunne opvattingen niet uitdrukken, en dat zij daarom moesten komen met bezwaarschriften tegen dat formulier en die vraag, om te zoeken, die in hun geest gewijzigd te krijgen. En evenzoo moesten zij dat doen ten aanzien van onze Gereformeerde belijdenisgeschriften. Zij moesten en mochten dan niet trachten op slinksche wijze hunne opvatting in doopsformulier en doopvraag in te leggen, hoewel beider woorden

die als natuurlijkerwijs uitsluiten, om vervolgens die eerst er ingelegde meening er dan als vanzelfsprekend uit te halen met een „Immers“.

Niemand kan het dezen Heeren kwalijk nemen, wanneer zij bezwaren hebben tegen doopsformulier en doopvraag, en tegen de Gereformeerde doopsleer, of Sacramentsleer in het algemeen; en dat zij deswege komen met hun gravamina daartegen. Dit laatste zou dan eerlijk handelen zijn, en van mannenmoed getuigen. Maar zoo doopsformulier en doopvraag verdraaien, om er in en uit te lezen, wat er in het geheel niet in staat, is even ongeoorloofd als het doen dergenen, die de Heilige Schrift mishandelen om hunne gedachten en voorstellingen in haar woorden te leggen en als Schriftuittalingen naar voren te brengen, met verdraaiing van hetgeen er werkelijk geschreven staat.

Men moet onderscheiden tusschen Doop en Doopseffect, evenals tusschen Evangelie en Evangelie-uitwerking. Het Evangelie dat van Godswege tot de menschen gebracht wordt, is één. Maar de uitwerking van dat éene en zelfde Evangelie is niet bij allen dezelfde. Den een werkt dat Evangelie ter zaligheid, den ander ter veroordeeling. Het is eene reuke des levens ten leven, maar ook eene reuke des doods ten doode. Maar dat zegt niet, dat dit Evangelie tweërlei is, en dat tot den één een „vol“ Evangelie komt, maar tot den ander geen vol Evangelie, en dat daardoor de uitwerking zoo onderscheiden is. Dat is de ongereformeerde leer van het Praeadvies, al heeft het zijne leer van den doop niet toegepast en uitgewerkt ten aanzien van het Evangelie.

Zoo is ook alle naar Gods ordinantie gedoopten doop één en dezelfde, maar het effect of de uitwerking van dien éenen doop is niet bij alle gedoopten gelijk. Bij den een is dat effect heil, bij den ander onheil. Niet omdat de doop des eenen een andere is dan die van den ander. Er is maar één doop door den Heere gegeven en ingesteld. Maar wanneer ik goed voeder geef aan twee dieren, doch het eene dier eet het op, maar het andere vermorst en vertrapt het, dan is de uitwerking van dat voeder wel verschillend. Door het eene wordt het dier gevoed, doch het andere wordt nutteloos verdaan. Maar dat komt niet van dat voeder, alsof het eene voeder verschillen zou van het ander, het eene goed en vol voeder zou zijn, doch het andere niet goed noch vol, maar door het onderscheiden doen dier beesten met dat zelfde voeder.

God laat allen, die naar Zijne ordinantie gedoopt worden, met denzelfden doop doopen. Er is in dezen maar één doop. Maar niet aller houding tegenover, en handelen met den doop is gelijk. En vandaar het verschil van effect van den doop. De een neemt dien doop geloovig aan en is er geloovig mee werkzaam, en geniet er alzoo heil van. Dat komt door de werking des Heiligen Geestes, Die hem innerlijk bewerkt om geloovig dien doop te ontvangen en in het geloof er mee werkzaam te zijn. De ander acht zijn doop niet, is er niet geloovig mee werkzaam, wil misschien van den God van zijnen doop niet weten, en wordt alzoo door den vloek van dien doop verteerd.

Doch het Praeadvies en zijn steller en indieners en aannemers weten van deze Gereformeerde Doops- en Sacramentsleer niet af, en komen daarom met hunne dwaalleer van tweërlei doop, een „vollen“ en een niet-vollen, met hun uitzonderingen bij de eerste doopvraag en bij de woorden van het voorgebed vóór den doop, met onverstand en misvoorstelling van den inhoud der bezwaarschriften, met tuchtmaatregelen tegen wie hunne valsche leer niet willen aannemen noch prediken, met verscheuring en verwoesting onzer Gereformeerde kerken.

(Wordt vervolgd)

UIT DE SCHRIFT MET STEENTJES AFTELLEN.

Die het verstand heeft, rekene het getal van het beest, want het is een getal eens menschen, en zijn getal is zes honderd zes en zestig.

Openb. 13:18b.

Het halleluja over den vrede, die wedergekeerd is, mag ons niet in slaap wiegen. Het be-

vel is toch om wakende te zijn. En dit bevel klemt te meer, omdat wij als gemeente des Heeren wel terdege het Beest in zijn gezicht gekken hebben in de bange oorlogsjaren. Wij weten thans meer van het Beest dan de kerk ten tijde van Nero, of ten tijde van de Pauselijke hiërarchie. En wij komen van het Beest niet af, want het is in de wereld, en aan hetzelfde is macht gegeven twee en veertig maanden, dat is van Hemelvaart tot aan de Wederkomst van Christus toe.

In dezen tijd van Hemelvaart tot aan de Wederkomst hebben wij allereerst de gelukkige heerschappij van onzen Koning. Die stichten gaat de schoone gemeenschap der heiligen uit alle geslacht en volk en tong en natie. Een gemeenschap van priesters en koningen, die Zijn eigendom is, en die Zijn merkteken draagt, en alzoo het merkteken van den Drieënnigen God. Deze gemeenschap der heiligen heeft in Hem de belofte van het gezegend aardrijk te erven.

In dezen tijd van Hemelvaart tot aan de Wederkomst valt nu ook de laatste strijd van den draak tegen de kerk, en wel tegen de overigen van haar zaad (12:17). Hij wil deze schoone gemeenschap der heiligen vernietigen, en haar erfrecht op deze wereld tot een belaching maken. En hij wil dat doen door tegenover de kerk te stichten een andere gemeenschap van menschen onder één hoofd, de Antichrist. Deze menschen-gemeenschap zal zijn merkteken dragen, hem toebehooren met lichaam en ziel, hem vereeren in zijn tempel, hem prijzen aan zijn tafel. Met deze menschen-gemeenschap zal hij de wereld regeren, macht hebben over alle schatten der aarde. Er zal voor de kerk niets meer over blijven, geen water en geen brood, en geen stukske grond van het „gezegend aardrijk“.

En om dit alles te bereiken, bedient de draak zich van het Beest uit de zee, en het Beest uit de aarde. Het beest uit de zee, dat is de wereldheerschappij, zooals wij die reeds gezien hebben in rijken als Egypte, Assyrië en Babel. En het Beest uit de aarde, dat is de valsche profeet, zooals wij dien bijv. hebben zien optreden in de tovenaars van Egypte. Dit Beest is reeds in de wereld. Het kwam in de wereld, toen Kain zijn stad bouwde antithetisch tegenover hen, die den naam des Heeren begonnen aan te roepen. Sindsdien is het Beest gegroeid en heeft de gemeente des Heeren reeds kennis gemaakt met zijn aard, met zijn wezen, met zijn getal. En Johannes zegt, dat na de Hemelvaart zijn doodelijke wonde genezen gaat. Dit beest zal nu een keer en wel aan het einde der geschiedenis zijn vollen aard en wezen openbaren.

En nu het beest reeds in de wereld is, en ons de satanische opzet geopenbaard is, nu wordt ook het bevel gegeven, om zijn getal te berekenen. Dat kan, omdat de drager van de wereldheerschappij, en van elke wereldeenheden, een mensch is. In een Farao, in een Nero, in een Hitler krijgen we te doen met het beest, en alzoo met den draak, die aan het beest zijn vermogen geeft en zijn troon.

En het woord berekenen, dat Johannes hier gebruikt, beteekent letterlijk „met steentjes aftellen“. Wij kunnen denken aan een kind, dat een hoop steentjes verzameld heeft, en dat nu steentje voor steentje van de hoop begint af te nemen en alzoo te tellen, hoeveel het er wel heeft. En dat berekenen is nu de opdracht aan de gemeente des Heeren. Het beest is in de wereld, zijn doodelijke wonde wordt genezen, en straks incorporeert zich het beest in een mensch, wiens getal is 666. En nu zegt Johannes: bereken zijn getal. Dat is: tel af van het getal 666. Zie nauwkeurig toe, wat van het beest in Uw dagen reeds openbaar wordt. Als de keizer van Rome een wereldeenheden sticht, en als wereldheerscher aangeboden wordt, en het bloed der martelaren begint te stroomen, dan kijkt gij het beest in het gelaat. Bereken zijn getal. Begin met steentjes af te nemen van de groote hoop. Zeg dus: dat én dat én dat behoort dus tot zijn wezen tot zijn aard. Zoo heeft de kerk onder Nero het beest in het gelaat gekken, en is het berekenen van zijn getal begonnen. Er kwamen steentjes — antichristelijke beginselen — voor de aandacht der kerk te liggen. Er was een menscheenheden, een goddelijke vereering, een merkteken. Als onder de Pauselijke hiërarchie een wereldeenheden groeit, en de Paus zijn macht in de wereld ont-

plooit tot vernietiging der ware christgelooften, ook dan vertoont zich het beest in de wereld, ziet de kerk zijn gelaat, en achter zijn troon de troon van den draak. En ook dan wordt zijn getal berekend. Er gaan weer steentjes af van de groote hoop. Het beest vertoont zich in den tempel Gods. Hij vestigt zijn troon in de valsche kerk, en de ware christgelooften gaan als schapen ter slachting. Antichristelijke beginselen al feller zich openbarend. Wij hebben in onze dagen een Hitler zien opkomen als een meteor aan den hemel, in bond met een genie als Göbbels, om een wereldeenheden te stichten en een wereldrijk te bouwen, waarin de menschen hun leider toebehooren met lichaam en ziel, en zij zijn merkteken dragen. Alle techniek, alle propaganda in dienst van het ideaal. En dat met een consequentie, welke huiveringwekkend was. Milli-oenen vermoord om het ideaal te bereiken: een wereldeenheden van menschen, één van gedachten, één van geest. De aard, het wezen van het beest is weer scherper aan het licht getreden. Wij hebben zijn getal moeten berekenen. Antichristelijke beginselen in een omvang en diepte, waarbij het ons duzelt. Wie dan ook met wijsheid geteld heeft, heeft het beest in de oogen gekken. En het was een grimmig gelaat. Want wij hebben den dood gelezen in dit gezicht, de dood aan de kerk, de gemeenschap van morgenzonden des Allerhoogsten. Er liggen heel wat steentjes voor de aandacht der kerk. Wij hebben verstand gekregen. Onze kennis is verdiept.

En wanneer is het getal definitief berekend? Wanneer er een mensch komt die het getal 666 draagt. Dit getal is de volle ontsluiting van den aard, en het wezen van het beest. Als dit getal bereikt is, ziet de kerk het beest in het volle gezicht. En wat beteekent het getal 666? Prof. Greijdanus zegt er van in zijn commentaar: „Zes stelt voor de volheid van het creatuurlijke leven, zonder het heilige stempel der Gode gewijde rust. Daarom stelt 666 met zijn drie zessen de volheid der gansche wereld in haar hoogste ontwikkeling, volledige samenwerking, en uiterste krachtsinspanning, voor“.

Dus al wat de kerk reeds gezien heeft aan machtsontplooiing onder een scepter, aan eenheidsbeweging onder een drager van die eenheid, dat bereikt straks zijn volle maat. De keizer op zijn troon te Rome als God aangeboden, dat wordt straks de antichrist als god aangeboden door alle volkeren. De pauselijke hiërarchie, welke in samenwerking met keizers en koningen, de kerk vervolgt, dat is straks de Antichrist, die in den tempel Gods zal zitten, om nu in samenwerking met de koningen der aarde de kerk te vernietigen. Een Hitler, die met behulp van alle techniek, alle propaganda, alle wetenschap, alle filosofie een wereldmacht opbouwt, om een menscheenheden te stichten één van ziel, één van gedachte, dat is straks de Antichrist, die alle techniek, alle wetenschap, alle schatten der aarde aan zich trekt, om de wereld te onderwerpen aan zijn troon. Wij zijn er nog niet. Het wordt nog erger. Wij hebben het beest nog niet in het volle gezicht gekken. Wanneer er een komt, in wien dit alles zijn creatuurlijke volheid heeft bereikt, in wien dit alles uitgegroeid is, eerst dan kan de kerk zeggen: Hij is er, o God. Het beest. Hij is er. Wij weten het heel zeker. Hij is het, die daar op den troon zit, blinkend van goud en diadeem. Kom nu, Heere Jezus, ja kom haastiglijk!

Immers, welke ontdekking doen we nu als het getal 666 berekend is? Er is nu nog maar één troon in de wereld meer — de troon van den Antichrist. Er is nu nog maar één macht in de wereld meer — de macht van den Antichrist. Er is nog maar één tempel in de wereld meer — de tempel van den Antichrist. Er is nog maar één tafel in de wereld meer — de tafel van den Antichrist. En de kerk heeft niets meer van het gezegend aardrijk in bezit. Haar land is nu totaal bezet land. Zelfs het brood en het water is van haar tafel weggenomen. Haar erfrecht is een bespotting, want zij gaan als schapen ter slachting. Haar merkteken — een teken des eeuwigen levens — is een teken des doods geworden.

Nu is er ook maar één troon meer, die hooger is dan die van het beest — de troon van Christus. Nu is er ook maar één zwaard meer, dat hem dooden kan — het zwaard Zijnsmonds. En dan zal Hij ook wederkomen. En Hij zal in

één sec
breken,
en schi
zette la
En van
wordt a
der aar
haar m
els. En
der gro
en op
den dri
gaan v
wordt
zen t
boren

Gij
V
Mij
U
Het i
tal is
Waa
en ge
A.

ZE

De V

De V

Als o
af 24 J
bouw v
nadat
maakte
sommig
deren,
tot hun
ari had
houden
operati
met ee
het doe
derscha

De e
houden
„Apple
werden
onder
Presbyt
deren b
loofden
„Oppers
die lid
dere lec
na in d

Wat
Vrijmet
de orga
schillen
naamde
Manner
ville, S
dige stu
ben de
sterien
brokstu
denis, e
Testame
gebruik
smeden,
woorden
verguiz
scheider

Wil m
dient m
Europee
de midd
eeuw. F
dat de
litiek d
een stu
der Jez
Elke
met de
dienster
nis is m
en Horu
ken „die
weet oc